

Posudek oponentky na magisterskou práci Bc. Jakuba Žezuleho „Funerální výjevy v rámci minojského a mykénské obrazového umění v období LM III A-B a LH III A-B“, 86 s., 121 obr., FF UK Praha 2011.

Práce sleduje zvolené téma především na třech typech památek, totiž na minojských a mykénských larnacích a na vázových malbách.

Po úvodu, který vymezuje chronologický rámec práce a uvádí do situace v pozdní době bronzové na Krétě a v Řecku, následuje kapitola, která rozebírá pojmání prostoru na uměleckých památkách egejské oblasti.

Klíčovými jsou další kapitoly; zde jsou nejprve probírány hlavní motivy, používané pro dekoraci oněch tří skupin památek: motivy geometrické, flora a fauna. Rozeta bývá (alespoň to platí pro pozdější období) také spojována se stromem života. Z fantastických bytostí sem patří zejména sfingy a gryfové, i když, jak autor upozorňuje, jejich výskyt na egejských funerálních památkách není příliš častý. Mořská fauna často symbolizuje vodu, totéž platí zřejmě do jisté míry i pro vodní ptáky. Může zvolená dekorace někdy korespondovat s tvarem larnaku? – viz. str. 22: mořská fauna a „vanovitý“ typ larnaku. Ke str.29 a poznámce 74: mají motýli již na špercích ze šachtových hrobů vztah k funerální tematice? Z ostatních symbolů jsou pojednávány posvátné rohy, dvojité sekery a osmičkové štíty.

Od 4. kapitoly začíná přehled konkrétních památek seřazených do v úvodu již zmíněných skupin, podrobný popis jednotlivých výjevů a jejich interpretace. Autor si pro svou práci vybral ty ukázky, jejichž dekorace je vzhledem k volbě tématu nejzajímavější. Zde si zaslouží ocenění diplomandův zralý přístup k problematice, uvážlivost a logické uvažování při výběru nejpravděpodobnější interpretace z různorodých názorů, včetně vlastního návrhu na výklad některých scén, podložený přesvědčivými argumenty. Obdobné hodnocení by se ostatně mohlo použít i pro práci jako celek. Po analýze larnaků minojských jsou zařazeny larnaky mykénské, nejprve ty, které byly nalezeny na Krétě, poté ostatní, pocházející převážně z pohřebiště v Tanagře. Pochopitelně je nejvíce pozornosti věnováno nejslavnějšímu sarkofágu z Hagia Triady.

Poslední kapitola sleduje náměty týkající se „onoho světa“ na vázách, a to speciálně na tzv. vázách „mykénsko-kyperských“. Pojednávány jsou výjevy zachycující postavy jedoucí na vozech, dále scény, které jsou interpretovány jako uvedení zesnulého před božstvo a konečně zobrazení činností, jimž se zemřelí mohli v podsvětí věnovat.

Závěr dobře shrnuje nejpodstatnější informace ze zpracovaného textu. Jak již bylo konstatováno výše, práce představuje zdařilé zpracování zvoleného tématu, nelze jí mnoho vytknout ani po formulační stránce, obdivuhodné je množství odborné literatury, s níž autor pracoval.

Předložená práce splňuje podmínky pro to, aby se stala podkladem pro obhajobu za účelem získání titulu magistr.

V Praze dne 12.9.2011

Doc. PhDr. Iva Ondřejová, CSc.